ПРАВО І СУСПІЛЬСТВО

Науковий журнал

Журнал заснований у 2004 році з ініціативи генерал-лейтенанта міліції ВІТАЛІЯ ФЕДОРОВИЧА ЗАХАРОВА, заслуженого діяча науки і техніки України, кандидата юридичних наук, професора

Свідоцтво про державну реєстрацію – серія КВ № 19320-9120 ПР від 05.07.2012

Передплатний індекс – 99881

Виходить 6 разів на рік

Адреса редакції:
49064, м. Дніпропетровськ, вул. Орловська, 1-Б
тел.: (056) 371-51-47

ISSN 2078-3736

У номері

РОЗБУДОВА ДЕРЖАВИ І ПРАВА: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА КОНСТИТУЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ

ЦИВІЛІСТИКА, ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС

ТРУДОВЕ ПРАВО

ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

6-2 ч. 3
2014

ПРАВО І СУСПІЛЬСТВО

6-2 ч. 3 • 2014

Науковий журнал

Науковий журнал. Заснований у 2004 році. Засновники: ВНПЗ «Дніпропетровський гуманітарний університет», Фонд юридичної науки Академіка права В.В. Сташиса, Національна академія внутрішніх справ. Видавець – ВНПЗ «Дніпропетровський гуманітарний університет». Включений до переліку фахових видань ВАК України з юридичних наук (Постанова Президії ВАК України від 10.03.2010, № 1-05/2).

Головний редактор **М.В. Корнієнко**
Заступники головного редактора:
О.М. Джужа, О.В. Негодченко

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію автора

За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів

Зміни до тексту та скорочення, що не впливають на зміст матеріалів, а також їх перейменування вносяться редакцією без узгодження з автором

Рукописи не рецензуються і не повертаються

Бандурка О.М. – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України;
Вербенський М.Г. – доктор юридичних наук, професор;
Джужа О.М. – доктор юридичних наук, професор;
Коваленко В.В. – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України;
Корнієнко М.В. – доктор юридичних наук, професор;
Костицький М.В. – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України;
Негодченко О.В. – доктор юридичних наук, професор;
Тацій В.Я. – доктор юридичних наук, професор, академік НАН України, президент Національної академії правових наук України;
Ярмиш О.Н. – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України.

Антонов К.В. – доктор юридичних наук, професор;
Богатирьов І.Г. – доктор юридичних наук, професор;
Гіжевський В.К. – кандидат юридичних наук, професор;
Іщенко А.В. – доктор юридичних наук, професор;
Калюжний Р.А. – доктор юридичних наук, професор;
Колпаков В.К. – доктор юридичних наук, професор;
Константінов С.Ф. – доктор юридичних наук, доцент;
Мисливий В.А. – доктор юридичних наук, професор;
Олефір В.І. – доктор юридичних наук, професор;
Макаренко Є.І. – кандидат юридичних наук, професор;
Макушев П.В. – кандидат юридичних наук, доцент

Ухвалено до друку Вченою радою Дніпропетровського гуманітарного університету (протокол № 10 від 08.08.2014 р.)

© ВНПЗ «Дніпропетровський гуманітарний університет», 2014
© Всеукраїнський фонд юридичної науки академіка права В.В. Сташиса, 2014
© Національна академія внутрішніх справ, 2014

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

ПОТОМСЬКА Н. А.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права,
процесу та криміналістики
(Національний університет державної податкової служби України)

АРТЕМЕНКО Д. С.,
студент
(Національний університет державної податкової служби України)

УДК 34.343.13

ПРОЦЕСУАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТА КРИМІНАЛЬНОЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Наукова стаття присвячена дослідженню актуальних проблем, які стосуються процесуального становища юридичної особи як суб'єкта кримінальної процесуальної діяльності. У статті проаналізовано підходи різних вчених щодо визначення категорії «правовий статус» та розкрито внутрішню структуру правового статусу.
Ключові слова: *юридична особа, правовий статус, кримінальний процесуальний статус.*

Научная статья посвящена исследованию актуальных проблем, касающихся процессуального положения юридического лица как субъекта уголовной процессуальной деятельности. Проанализированы подходы различных ученых относительно определения категории «правовой статус» и раскрыта внутренняя структура правового статуса.
Ключевые слова: *юридическое лицо, правовой статус, уголовный процессуальный статус.*

The scientific article is sanctified to research of issues of the day, touching judicial position of legal entity as subject of уголовно-процессуальной activity. Approaches of different scientists are analyzed in relation to determination of category "legal status" and the underlying structure of legal status is exposed.
Key words: *legal entity, legal status, criminally judicial status.*

Вступ. В умовах сучасної Євроінтеграції нашої держави та активної побудови демократичного і громадянського суспільства в Україні, важливою складовою системи кримінального процесуального законодавства та дотримання законності являється нормативне врегулювання статусу учасників (суб'єктів) кримінальної процесуальної діяльності.

Проблемою визначення суб'єктного складу кримінальних процесуальних правовідносин займалися такі вітчизняні вчені: Ю.М. Грошевий, Є.Г. Коваленко, В.Т. Маляренко,

М.І. Мельник, Є.В. Невмержицький, А.І. Редька, Г.Ф. Хохряков, В.В. Назаров, В.М. Тертишник та інші.

Проте до цього часу не знайшло свого вирішення в кримінальному процесуальному законодавстві України та в теоретичних напрацюваннях питання стосовно участі юридичних осіб в якості суб'єктів кримінального процесу.

З метою визначення процесуального становища юридичних осіб як суб'єкта кримінальної процесуальної діяльності необхідно дослідити та проаналізувати питання щодо співвідношення між правовим і процесуальними статусом особи, але для цього, насамперед, необхідно з'ясувати, що собою являє поняття «правовий статус» і з яких елементів він складається.

Постановка завдання. Мета цієї статті полягає в розгляді та аналізі нормативно-правової бази та теоретичних напрацювань, які стосуються визначення процесуального становища юридичної особи як суб'єкта кримінальної процесуальної діяльності.

Результати дослідження. У широкому значенні під правовим статусом суб'єкта слід розуміти його положення в системі суспільних правовідносин, яке закріплене в законодавстві. Ця категорія понятійного визначення відображає індивідуальні особливості суб'єкта і реальне його положення в системі різноманітних суспільних відносин.

З цього приводу В.М. Трофименко зазначає, що в основі правового статусу лежить фактичний соціальний статус суб'єкта. Право лише закріплює це положення, «одягає» його в законодавчі рамки. Таким чином, соціальний і правовий статус співвідносяться як зміст і форма [4, с. 114– 117].

Досить влучно поняття «правовий статус» визначає В.О. Котюк як складну, збірну категорію, що відображає всю сукупність зв'язків людини з державою, суспільством. Тому питання про структуру цього поняття не знайшло однозначного вирішення. Так, до елементів, що складають структуру правового положення, автор відносить права, свободи і обов'язки особи [5, с. 100].

Такої ж позиції дотримується і О.А. Лукашова, вказуючи, що ряд додаткових елементів потрібно вважати або передумовами правового статусу (наприклад, громадянство, загальна правоздатність), або похідними елементами по відношенню до основних (так, юридична відповідальність вторинна по відношенню до обов'язків, адже без обов'язку немає відповідальності), або категоріями, що далеко виходять за межі правового статусу (система гарантій) [6, с. 29–30].

Існують й інші визначення правового статусу. Так, А.Г. Братко до правового статусу, крім вказаних елементів, відносить правоздатність, дієздатність та громадянство [7, с. 172–173].

Окрім того, Н.І. Матузов до структури цього поняття відносить: а) правові норми, що встановлюють зазначений статус; б) правосуб'єктність; в) основні права і обов'язки; г) законні інтереси; д) громадянство; е) юридичну відповідальність; ж) правові принципи; з) правовідношення загального (статусного) типу [8, с. 237].

Як слушно зазначає Н.В. Вітрук, громадянство, правосуб'єктність, юридичні гарантії знаходяться в нерозривному зв'язку з правовим статусом, якщо так можна сказати, слугують йому. Тільки їх наявність робить правовий статус таким, що функціонує, діючи для особистості. Тобто всі ці елементи є структурними складовими правового положення особи [9, с. 27]. Аналогічну точку зору розділяє і Л.Д. Воєводін [10, с. 33].

Більш складну структуру правового статусу пропонує М.М. Тищенко. Автор виходить із необхідності розгляду правового статусу суб'єкта як у вузькому, так і в широкому сенсі. У вузькому сенсі під правовим статусом суб'єкта слід розуміти сукупність врегульованих нормами права проявів соціальних і правових якостей суб'єктів певної галузі права. Елементами правового статусу в такому розумінні є: а) права; б) правоздатність; в) дієздатність; г) свободи; ґ) обов'язки; д) законні інтереси. У широкому розумінні статус суб'єкта становить собою сукупність усіх закріплених у нормах права засобів, за допомогою яких визна-

чається положення суб'єкта в тих чи інших правовідносинах. Елементами такого статусу суб'єкта (в широкому розумінні) слід визнати: а) правовий статус суб'єкта у вузькому розумінні; б) правові принципи статусу суб'єкта; в) гарантії забезпечення правового статусу суб'єкта; г) функції, права та обов'язки інших суб'єктів діяльності, що мають певні правові відношення [11, с. 8].

Найбільш прийнятною, на наш погляд, видається точка зору тих авторів, які розглядають правовий статус як об'єктивну категорію в тому розумінні, що його зміст визначається структурою взаємовідносин суб'єкта і суспільства, громадянина і держави. І тому до структури цієї категорії відносяться: 1) суб'єктивні права і свободи; 2) правосуб'єктність; 3) обов'язки; 4) законні інтереси; 5) гарантії прав і законних інтересів; 6) відповідальність [12, с. 41–49].

Зважаючи на те, що статус суб'єкта безпосередньо включає в себе права та обов'язки, ми вважаємо недоцільним розглядати їх окремо. Проте, на думку М.С. Строговича, права суб'єктів не можна ототожнювати з гарантіями цих прав [13, с. 57–58].

Вступаючи в кримінальні процесуальні правовідносини, юридична особа, як і суб'єкт будь-якої іншої галузі права, має кримінальну процесуальну правосуб'єктність та свій процесуальний статус. Правосуб'єктність – одна з обов'язкових передумов правовідносин, яка відноситься до умов набуття правового статусу [14, с. 411].

На сьогоднішній день поняття юридичної особи активно використовується усіма галузями права, але традиційно воно було сформовано в рамках цивільно-правової доктрини, у контексті регулювання майнового обороту та по цей час не піддавалось теоретичній переробці.

Враховуючи загально-правові погляди на правосуб'єктність як на здатність особи набувати права й обов'язки, на її складові правоздатність та дієздатність, на нашу думку, необхідно дати визначення цим категоріям і в кримінальному процесі України.

Окрім того, ми вважаємо, що під кримінальною процесуальною правоздатністю треба розуміти здатність мати кримінальні процесуальні права й обов'язки. Під кримінальною процесуальною дієздатністю – здатність особисто здійснювати кримінальні процесуальні права та виконувати свої обов'язки.

На нашу думку, кримінальна процесуальна правоздатність та дієздатність виникають одночасно з цивільною, саме з моменту створення юридичної особи, точніше – з моменту державної реєстрації (внесення відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців).

В науковому просторі є й інші точки зору. Так, деякі вчені вважають, що кримінальна процесуальна правоздатність виникає з моменту залучення особи до кримінального процесу [15, с. 67].

Однак, ми вважаємо, що з такою точкою зору погодитися не можна. Наприклад, достатньо за аналогією згадати, коли виникає можливість бути позивачем та відповідачем (цивільно-процесуальна правосуб'єктність) за цивільним законодавством, а саме – з моменту державної реєстрації.

Таким чином, з моменту створення та державної реєстрації юридична особа також має право заявляти про злочин, бути залученою до кримінального процесу. Документами, що підтверджують кримінальну процесуальну правосуб'єктність в кримінальному законодавстві, є ті ж самі, що і в цивільному законодавстві, про те вони мають свою специфіку.

Проводячи аналіз норм Кримінального процесуального кодексу України, маємо зазначити про те, що на сьогоднішній день введення юридичної особи як суб'єкта кримінального процесу, а особливо як суб'єкта кримінальної відповідальності, є новацією, що прогресує в контексті Євроінтеграції України.

Взагалі, інститут кримінальної відповідальності юридичних осіб, є традиційним інститутом англо-американського загального права і дуже нерішуче впроваджується в положення європейського (континентального) кримінального права.

Разом з тим, як вважає А.В. Наумов, каменем спотикання на шляху введення інституту кримінальної відповідальності юридичних осіб є помилкове протиставлення класичного принципу континентального європейського кримінального права про особисту відповідальність винуватої особи і вказаного принципу англо-американського кримінального права [16, с. 108].

Таким чином, протиріччя між традиційним класичним і новим інститутом кримінальної відповідальності є уявними, і правотворчий досвід європейських країн, які зуміли подолати його (наприклад, Франція у своєму Кримінальному кодексі 1992 р.), переконливо доводить, що відповідальність юридичних осіб може існувати разом з принципом особистої винної відповідальності та доповнювати його.

В Цивільному кодексі України, юридична особа, визначається через термін «організація» під яким у науці розуміють об'єднання, що спільно реалізують програму або мету та діють на основі певних правил та процедур [3].

Таким чином, можна було б взагалі відмовитися від ідеї запровадження в кримінальне законодавство такого суб'єкта злочину, як юридична особа, та притягувати її до кримінальної відповідальності в разі вчинення кримінального правопорушення як злочинну організацію. Але згідно з Кримінальним кодексом України метою діяльності такого злочинного об'єднання є вчинення злочинів з ретельною довготривалою підготовкою або керівництвом чи координацією злочинної діяльності інших осіб.

Вимагає також особливого підходу вирішення питання про кримінальну відповідальність юридичної особи у зв'язку з участю її посадової особи у вчинені кримінального правопорушення як співучасника або підбурювача, де і може бути належним чином застосований інститут співучасті. Діяння (бездіяльність) фізичної посадової особи відповідної організації буде кваліфікуватися за відповідною статтею Особливої частини Кримінального кодексу України. Проте на сьогоднішній день залишається не визначеним, який злочин ставити у вину самій юридичній особі, в інтересах якої діяла її службова особа.

Доцільно вважає О.Г. Кальман, що за злочини кримінальну відповідальність повинні нести конкретні фізичні службові особи, винні у вчиненні злочину. В іншому випадку до кримінальної відповідальності будуть притягуватись рядові працівники, які ніяким чином не впливали на прийняття і реалізацію протизаконних рішень керівників юридичних осіб [17, с. 65–66].

Також до юридичної особи недоцільно застосовувати традиційне покарання, однак юридична особа може бути піддана всім класичним майновим санкціям, а також забороні здійснювати певну діяльність чи її обмеженні, покарання може також стосуватись репутації юридичної особи [18, с. 309–311].

Аналізуючи практику діяльності органів Державної фіскальної служби України, у тому числі і підрозділів податкової міліції, маємо звернути увагу на те, що слідчими податкової міліції розслідуються кримінальні правопорушення у сфері оподаткування, бюджетній та кредитно-фінансовій сферах. Вчинення кримінальних правопорушень у зазначених сферах не можливе без участі юридичних осіб-суб'єктів господарювання. Проте будь-які протиправні діяння вчиняються від імені юридичної особи її службовими особами, а саме: директором, головним бухгалтером або особою, яка має право підпису. Відповідальність покладається на юридичну особу у вигляді фінансових санкцій та пені, яку необхідно сплатити до державного бюджету України за результатами податкової перевірки.

Висновки. З усього вищевикладеного можна зробити висновок, що запровадження в українському законодавстві кримінальної відповідальності юридичних осіб потребує подальших наукових розробок та відповідного обґрунтування результатами, отриманими в процесі практичної діяльності. Це пояснюється специфічними ознаками юридичної особи як суб'єкта кримінальної процесуальної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 року № 2341-ІІІ (із змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI (із змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua.

3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua.

4. Трофименко В.М. Уголовно-процессуальные гарантии в системе правового статуса личности / В.М. Трофименко // Актуальные проблемы государства и права: Сборник научных трудов юридического института Одесского госуниверситета им. И.И. Мечникова. – Одесса, 1998. – № 5. – С. 114-117.

5. Котюк В.О. Теорія права: курс лекцій: навч. посібник для юрид. фак. вузів. – К.: Вентурі, 1996. – 208 с.

6. Общая теория прав человека / [И.А. Карташкин., Н.С. Колесова., А.М. Ларин. и др.; отв. ред. Е.А. Лукашева]. – М.: Норма, 1996. – 520 с.

7. Тертишник В.М. Гарантії істини та захисту прав і свобод людини в кримінальному процесі: [монограф.] / В.М. Тертишник. – Дніпропетровськ: Юрид. Акад. МВС України, Арт-Прес, 2002. – 432 с.

8. Теория государства и права: Курс лекций/ Под ред. Н.И. Матузова и А.В. Малько. – М.: Юрист, 1997. – 742 с.

9. Витрук Н.В. Основы теории правового положения личности в социалистическом обществе/ Н.В. Витрук.; отв. ред.: В.А. Патюлин. – М.: Наука, 1979. – 229 с.

10. Воеводин Л.Д. Юридический статус личности в России: учебное пособие/ Л.Д.Воеводин.; отв. ред.: Н.А. Богданова. – М.: Издво Моск. ун-та, Норма, Инфра. – М, 1997. – 304 с.

11. Тищенко М.М. Адміністративно-процесуальний статус громадянина України: проблеми теорії та шляхи вдосконалення законодавчого регулювання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня дра юрид. наук: 12.00.07/ М.М. Тищенко. – Х., 1999. – 21 с.

12. Корнуков В.М. Теоретические и правовые основы положения личности в уголовном судопроизводстве: дисс. ... доктора юрид. наук: 12.00.09 / В.М. Корнуков. – Х., 1988. – 415 с.

13. Строгович М.С. Курс совтеского уголовного процесса: в 2-х томах. / М.С. Строгович. – М.: Издательство “Наука”, 1968. – Т.1. – 470 с.

14. Циганюк Юлія Володимирівна. Цивільний позов у кримінальному процесі України та країни континентальної правової системи: порівняльно-правове дослідження :дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук / Ю.В. Циганюк. – Київ, 2008 р. – 205 с.

15. Нескороджена Лариса Леонідівна. Забезпечення процесуальних прав і законних інтересів позивача та відповідача у кримінальному судочинстві України : дисертація на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук / Л.Л. Нескороджена. – К.: 2002. – 225 с.

16. Организованная преступность и коррупция в России (1997–1999) / [В.Н. Кудрявцев, В.В. Лунеев, А.В. Наумов] // Актуальные вопросы борьбы с преступностью в России и за рубежом – М., 2000 – № 2.

17. Кальман О.Г. Кримінально-правова політика і проблеми протидії корупції в Україні / О.Г. Кальман // Кримінально-правова політика держави: теоретичні та практичні аспекти проблеми : матеріали міжнародної наукової конференції. − ДЮІ ЛДУВС МВС України, 2006.

18. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть: учеб. пособ. / под ред. И.Д. Козочкина. – М.: Омега-Л, 2003. − 576 с.

ЗМІСТ

РОЗБУДОВА ДЕРЖАВИ І ПРАВА:
ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА КОНСТИТУЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ

ГАРТМАН М. Т. ІСТОРИЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ
ЄВРЕЙСЬКОГО ПРАВА В ПЕРІОД ПЕРШОГО ХРАМУ.....3

ГОРБЕНКО Л. А. БАГАТОАСПЕКТНІСТЬ ПОНЯТТЯ СУБ'ЄКТА ПРАВА..... 8

ДОСКОЧ О. Л. ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ
ЯК ГАРАНТ ДЕРЖАВНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ 12

ПАЩУК Т. В. ГРОДСЬКІ СУДИ ВОЛИНСЬКОГО ВОЄВОДСТВА
ТА ЇХ РОЛЬ У СУДОВІЙ СИСТЕМІ МІЖВОЄННОЇ ПОЛЬЩІ.....16

СЛОБОДЯНИК Т. М. ЗАГАЛЬНЕ ВЧЕННЯ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
І ЇЇ ВПЛИВ НА ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....21

СТОПЧЕНКО М. І. СУЧАСНИЙ ЗМІСТ ДОСЛІДЖЕНЬ
КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ГОЛОВИ ПАРЛАМЕНТУ УКРАЇНИ.....27

ТУРЧАК О. В. ЗАКОНОДАВЧИЙ СЕЙМ І МАЛА КОНСТИТУЦІЯ 1919 Р.
ЯК ПЕРШИЙ ЕТАП ПОБУДОВИ НЕЗАЛЕЖНОЇ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ..... 33

ЧИСТЯКОВА Ю. В. ЄВРОРЕГІОНИ ЯК ЗАСІБ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ.....38

ЦИВІЛІСТИКА, ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС

БОЙКО Ж. О. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО СТАТУСУ УЧАСНИКІВ
ДОГОВОРУ ПРО ВЛАШТУВАННЯ ДИТИНИ В ПРИЙОМНУ СІМ'Ю..... 45

БУЗДУГАН Я. М. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «БЛАГОДІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»:
ПРАВОВИЙ ТА ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТИ.....50

КІМЧИНСЬКА С. В. ФУНКЦІЇ МЕХАНІЗМУ
ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....56

РУДЕНКО А. В. СУБСИДІАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ДОГОВОРОМ ПОРУКИ.....62

СІЧКО Д. С., ІСМАІЛОВА У. Ш. ПРАВОВИЙ СТАТУС МАЙНА ОСОБИ, ЯКА
БУЛА ВИЗНАНА БЕЗВІСНО ВІДСУТНЬОЮ АБО ОГОЛОШЕНА ПОМЕРЛОЮ.....68

ТЕЛИЧКО О. А. ПРАВОВІ ЗАСАДИ УКЛАДЕННЯ
ДОГОВОРУ КОМЕРЦІЙНОЇ КОНЦЕСІЇ.....73

ФІЛІППІ І. Ю., ЄРШОВ Д. А., ДОН О. Я. ІНСТИТУТ МЕДІАЦІЇ
ЯК СПОСІБ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.....78

ТРУДОВЕ ПРАВО

ВЕГЕРА В. М. ДО ПИТАННЯ ОСНОВНИХ ЧИННИКІВ
ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ РОЗМІРУ ОПЛАТИ ПРАЦІ.....86

ПРИЙМЕНКО О. С. ЮРИДИЧНИЙ СКЛАД ЯК ПІДСТАВА ВИНИКНЕННЯ ПЕНСІЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН У РАЗІ ВТРАТИ ГОДУВАЛЬНИКА..... 92

ТЕРЕЛА Г. В. СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ І КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ..... 97

ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

БУРЦЕВ О. В. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВИРІШЕННЯ МЕЖОВИХ ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРІВ: МИНУЛЕ ТА СЬОГОДЕННЯ.....104

КОСТЮЧЕНКО М. С. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ДЛЯ РИБОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ НА УМОВАХ ОРЕНДИ.....110

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

БУЛИНА А. М. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ У СФЕРІ МІСЦЕВОЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ.....115

ВОРОНІН Я. Г. АДМІНІСТРАТИВНІ АКТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У НАФТОГАЗОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ.....118

ГУЛА С. Є. ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ У СФЕРІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ 123

ДУЛІНА О. В. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО СТАТУСУ ОСОБИ, ЩО ПРИТЯГАЄТЬСЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....129

ЗУБОВ О. С. ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....135

ЛУНІНА О. С. ПОНЯТТЯ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВОГО СПОР У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ: ОКРЕМІ НАУКОВІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ.....142

ПОГРІБНИЙ І. М., НОВІКОВ М. М.

ЩОДО ОЗНАК КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ЗАКОНОПРОЕКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....146

ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ

ГРИЩАК С. В., ОЛІЙНИКОВ Г. В., ЛЕНЬ В. В. НЕЗАКОННЕ ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗБРОЄЮ, БОЙОВИМИ ПРИПАСАМИ АБО ВИБУХОВИМИ РЕЧОВИНАМИ: СОЦІАЛЬНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ, СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЗМІН.....155

КОЛОС О. В. НОРМАТИВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОВТОРНОСТІ ЗЛОЧИНІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЇХ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....162

КУЛИК К. Д. ІСТОРИЧНІ ТА МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ВИТОКИ
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ЗАБОРОНИ РОЗБЕЩЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ.....167

ОРЛОВСЬКИЙ Р. С. ВИКОНАВЕЦЬ ЯК ВИД СПІВУЧАСНИКА
В КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....174

РЕБЕНКО С. М. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ
ОБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ
ҐРУНТОВИМ ПОКРИВОМ (ПОВЕРХНЕВИМ ШАРОМ) ЗЕМЕЛЬ.....181

СИБАЛЬ О. Б. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПРИРОДА
ПРАВОМІРНОГО ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ ЖИТТЮ
ТА ЗДОРОВ'Ю ОСОБИ ПІД ЧАС ЗАЙНЯТТЯ СПОРТОМ 187

ШАЛГУНОВА С. А. ВЗАЄМОДІЯ ОСОБИ
НАСИЛЬНИЦЬКОГО ЗЛОЧИНЦЯ ТА ЖЕРТВИ.....193

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

ПОТОМСЬКА Н. А., АРТЕМЕНКО Д. С. ПРОЦЕСУАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ
ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТА КРИМІНАЛЬНОЇ
ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....200

ГЛИНСЬКА Н. В. СУЧАСНА КРИМІНАЛЬНА ПРОЦЕСУАЛЬНА ПОЛІТИКА
ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПТУ ЯКОСТІ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ РІШЕНЬ.....205

ГОРОШКО В. В. ЮРИДИЧЕСКИ ЗНАЧИМЫЕ
ЭЛЕМЕНТЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ
ПО ВРЕМЕННОМУ ИЗЪЯТИЮ ИМУЩЕСТВА.....210

КЕРЕВИЧ О. В. ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС СЛІДЧОГО: ЧИ НА КРАЩЕ ЗМІНИ?..217

МИРОНЕНКО О. В. ЗМІНА ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ
У ДОСУДОВОМУ ПРОВАДЖЕННІ:
ПРОБЛЕМИ Й НЕДОЛІКИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПОРЯДКУ.....223

МОРОЗ О. В. ОБОВ'ЯЗКИ, ЯКІ ЧАСТКОВО ОБМЕЖУЮТЬ ПРАВО ОСОБИ
НА СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЗАПОБІЖНИХ
ЗАХОДІВ НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ.....230

НЕШИК Т. С. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРИСЯЖНИХ ГАРАНТІЯМИ ПРАВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ
ОБОВ'ЯЗКУ ЗІ ЗДІЙСНЕННЯ СУДОЧИНСТВА.....235

ПРАВО І СУСПІЛЬСТВО

6-2 ч. 3 • 2014

Науковий журнал

Науковий журнал Виходить шість разів на рік

Українською, російською та англійською мовами

Підписано до друку 21.10.2014 р. Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Обл.-вид. арк. 22,57. Ум. друк. арк. 28,37. Наклад 120 прим. Ціна договірна.

ВНПЗ «Дніпропетровський гуманітарний університет»
49046, м. Дніпропетровськ, вул. Орловська, 1-Б, т. (056) 371-51-42